Zeggenschap in de praktijk

Het VCO is een crisISOVERLEGSTRUCTUUR. Het doel ervan is kort en concreet input over crisisgerelateerde problemen op te halen bij verpleegkundigen en deze informatie in te brengen in het ziekenhuis-brede crisis-overleg. Het VCO is opgezet tijdens de vierde golf van de Covid-19-pandemie. Het vindt plaats op doordeweekse ochtenden van kwart over acht tot half negen. Tijdens een snelle implementatiefase heeft de VAR op alle afdelingen flyers uitgedeeld en de verpleegkundige teams uitleg gegeven en uitgenodigd zich aan te sluiten bij het VCO. Per afdeling heeft een aangewezen verpleegkundige de regie. Deze verpleegkundige is aanwezig bij het VCO. Het overleg wordt gevoerd in een centrale ruimte in het ziekenhuis, zodat de Covid-19-pandemie-maatregelen in acht genomen worden. In elk VCO neemt een lid van de VAR de leiding, met als gevolg dat er binnen 15 minuten een duidelijke structuur is waarbij iedereen aan bod en snel tot de kern komt. De input van een VCO wordt gerapporteerd en gebundeld. De VAR agendeert de problemen in het ziekenhuisbrede crisisoverleg: het operationeel crisisteam (OCT). Via deze korte lijnen proberen we de verpleegkundige knelpunten direct om te zetten in acties bij ziekenhuisbrede werkgroepen. Zo hebben we snel acties kunnen uitzetten bij het planbureau voor de cohortafdelingen en is er input voor de werkgroep voor de vitaliteit voor professionals.

We stellen steeds twee vragen aan de verpleegkundigen: (1) Hoe loopt het nu binnen jullie afdeling in deze crisis? (2) Wat is een mogelijke oplossing en wat hebben jullie al gedaan?

EERSTE ERVARINGEN

Het VCO is gestart op 22 november 2021. De opkomst van verpleegkundigen was 100 procent. Op beide locaties van het ETZ sluit elke afdeling aan, ook de gespecialiseerde afdelingen zoals medisch-psychiatrische unit, kinder-kraamafdeling, intensive care en spoedeisende hulp.

**Een crisis in crisistijd:
het tekort aan
verpleegkundigen.
De verpleegkundige
adviesraad (VAR) van
het Elisabeth-TweeSteden
Ziekenhuis (ETZ) vroeg
verpleegkundigen om input
via een verpleegkundig
crisisoverleg (VCO).**

auteurs

Sabine op 't Hoog
verpleegkundig specialist

Sjannine Voermans
praktijkcoach

Doris van de Wiel
programmamanager verpleegkundige
beroepsontwikkeling

*Allen werkzaam in het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis, Tilburg en
Waalwijk, en daar lid van de
verpleegkundige adviesraad*

Een voorbeeld van een punt dat de VAR ophaalde, is de afwezigheid van continuïteit in het inplannen van verpleegkundigen op cohortafdelingen door het centrale planbureau. Verder valt te denken aan een onduidelijk testbeleid bij niet-Covid-19-patiënten en toenemende agressie bij bezoeksregelswijzingen, waardoor de mentale last toeneemt onder de verpleegkundigen. De leden van de VAR meldden deze punten in het OCT. Dankzij de input van verpleegkundigen werd sneller ingezet op het afschalen van reguliere zorg. Ook werd beter ingezet op continuïteit van zorg tijdens het plannen van diensten én op meer morele aandacht en steun. Verder zijn extra beveiliging en stewards ingezet. Een webinar is ontwikkeld om professionals handvatten te geven voor onderwerpen die spelen in de beroepspraktijk. Voorbeelden: de zorg voor patiënten en naasten met een andere culturele achtergrond, begeleiding in de palliatieve fase en agressie jegens verpleegkundigen. Daarnaast lieten verpleegkundigen weten hoe zij problemen hebben opgelost waar zij tegenaan liepen tijdens deze crisis. Zij deelden ook tips met elkaar. Die zijn gebundeld op de VAR-site op het intranet van het ETZ. Tot slot is er in elke dienst aandacht voor evaluatie door de 3-vragen-methode in te zetten.¹

CONCLUSIE

In het ETZ ervaren we tijdens de vierde golf van de Covid-19-pandemie dat verpleegkundigen meer invloed hebben op het crisisbeleid. Het VCO zorgt ervoor dat de VAR kritische informatie kan ophalen bij verpleegkundigen en dit snel kan doorgeven in de crisisstructuur. De VAR blijft deze overlegvorm organiseren en gaat dit evalueren binnen de verpleegkundige beroepsgroep.

REFERENTIES

1. De Bot C & De Vos A. Emotionele belasting tijdens en na corona. TVZ-Verpleegkunde in praktijk en wetenschap. 2021;131(2):36-9.